”Jokainen kiinnostuu kirjasta eri syistä”

KIRJAKOPLAN LUKUVINKKIVIDEOT -HANKKEEN
JA NUORTEN TAUSTAKYSELYN ESITTELY

Aino-Maria Kangas ja Lotta Luukila
Kirjakopla, Lastenkirjainstituutti

Kirjakopla

- Aino-Maria ja Lotta
- Lastenkirjainstituutti, Kirjakoplan lukuvinkkivideot -hanke
- Kirjasome, vinkkivideot ja työpajat
- Youtube, Tiktok ja Instagram: @kirjakopla

Lastenkirjainstituutti

- Sijaitsee Tampereella (Puutarhakatu 11)
- Valtakunnallinen lasten- ja nuortenkirjallisuuden asiantuntijaorganisaatio ja erikoiskirjasto: lähes kaikki Suomessa ilmestyvä lasten- ja nuortenkirjallisuus, tutkimuskirjallisuutta
- Lastenkirjataiteen kokoelma, kuvitusnäyttelyt
- Kirjakori-näyttely keväisin: tilastot ja katsaus edellisen vuoden lasten- ja nuortenkirjoista
    - Kirjakori 2021 -näyttely avoinna 25.5.2022 saakka, ma klo 10-17 ja ti-ke 10-15
    - Kirjakori-esittely yläkoulun opettajille maanantaina 16.5. klo 15.30-16.30. Ilmoittaudu mukaan viimeistään pe 13.5.
- Onnimanni-lehti (ilmestyy neljä kertaa vuodessa)
- Lukemo-sivusto
- Tapahtumat, seminaarit
    - Lastenkirjakahvit joka kuukausi, seuraavat kahvit 11.5. klo 14 Teamsissa
- Hankkeet, esim. Kirjakoplan lukuvinkkivideot
- Jäseneksi?
- FB, Instagram ja Twitter: @lkinstituutti

Lukemo

- Löytyy osoitteesta lukemo.fi
- Sivusto on tarkoitettu avuksi sopivan kirjan löytämiseen
- Tarkoitettu sekä lapsille ja nuorille että aikuisille
- Uudet lasten- ja nuortenkirjat vuodesta 2018 alkaen
- Lukemiseen ja lukuharrastukseen liittyvät materiaalit: kirjavinkkilistat, lukuhaasteet
- Ajankohtaiset lasten- ja nuortenkirjoihin liittyvät tapahtumat ja uutiset
- Lasten ja nuorten oma ääni -sivut, jossa julkaistaan lasten ja nuorten omia kirjavinkkejä, vinkkivideoita, sanataidetekstejä ja esimerkiksi fanitaidetta
- Opettajille-sivut (teemapaketteja opetukseen, Lukuklaani-hankkeen materiaalit)
- Ota yhteyttä Lukemoon: lukemo(a)lastenkirjainstituutti.fi

Kirjakoplan lukuvinkkivideot -hanke

- Toteutetaan Lastenkirjainstituutissa keväällä 2022 (5 kk)
- Hanketta rahoittaa Lukuliike
- Yhteistyössä Tampereen kaupungin Lukukaari-ohjelma
- Hankkeessa luodaan malli työpajoista, joissa nuoret tuottavat kirjavinkkivideoita valitsemistaan kirjoista
- Tavoitteena tehdä lukemisesta yhteisöllistä toimintaa, jossa nuoret innostavat toisiaan lukemaan ja jakamaan tietoa itseään kiinnostavasta kirjallisuudesta
- Työpajakokonaisuus pilotoitiin kolmessa tamperelaisessa yläkoululuokassa keväällä 2022
- Taustoittava kysely yläkoululaisille sosiaalisen median käytöstä ja kirjavinkeistä toteutettiin helmikuussa 2022
    - Pilottiluokille oma kysely, jossa he saivat vaikuttaa työpajan sisältöihin (käsiteltävät aiheet, kirjavinkit)
- Kirjakoplan omat vinkkivideot
- Hankkeen tulokset ja materiaalit julkaistaan toukokuussa 2022
    - Kaikki tähän koulutukseen osallistuneet saavat materiaalit suoraan sähköpostiinsa 10.5.2022

Kirjakoplan kysely somesta ja kirjavinkeistä nuorille

- Toteutettiin helmikuussa 2022
- Kysely suunnattu yläkouluikäisille nuorille
- Kysely lähetettiin sähköpostitse
  - yläkoulujen rehtoreille
  - Lukukaaren kautta tamperelaisille yläkoulun opettajille
  - ÄOL:n, äidinkielen opettajien paikallisyhdistysten sekä Lukuliikkeen kautta
- Vastaajien kesken arvottiin vapaavalintainen nuortenkirja
- Tarkka raportti julkaistaan huhti-toukokuussa

Kyselyn tulokset

- Vastauksia yhteensä 1820
- Kysymykset
    - Mitä somekanavia käytät?
    - Seuraamassani somemateriaalissa on tärkeää..?
    - Millaiset aiheet kiinnostavat (somessa tai muualla)?
    - Mikä somekanava sopii mielestäni kirjavinkkaukseen?
    - Mitä tietoa kirjavinkissä pitää mielestäsi olla?
    - Millainen vinkki saa kiinnostumaan (tai voisi saada kiinnostumaan) kirjasta?

> *”Ei liikaa pölöttämistä ja selittämistä vaan lyhyesti ja kiinnostavasti.*

Somekanavat

	Suosikkikanava				Aktiivinen käyttö	
1.	TikTok	27 %		1.	Snapchat	79 %
2.	YouTube	25 %		2.	Instagram	78 %
3.	Snapchat	24 %		3.	TikTok	64 %
	Seuratuimmat				**Sopisi kirjavinkkaukseen**	
1.	YouTube	87 %		1.	Instagram	42 %
2.	Instagram	77 %		2.	YouTube	40 %
3.	Snapchat	75 %		3.	TikTok	37 %
4.	TikTok	73 %				

Olen katsonut kirjavinkkauksia YouTubesta ja TikTokista. YouTubessa usein vähän pidempi kuvaus on ollut minusta kiinnostavampi. Tiktokissa lyhyt houkutteleva myyntipuhe toimii pidempää paremmin.

Historia, politiikka, piirtäminen, geopolitiikka, urbanistiikka, psykologia, viestittelysivustoilla (esim. Snapchat) ei tällaisia aiheita ole; ne ovat mielestäni vain mukavaa ajanviettoa varten ystävien kanssa

Seuraamassani somemateriaalissa on tärkeää

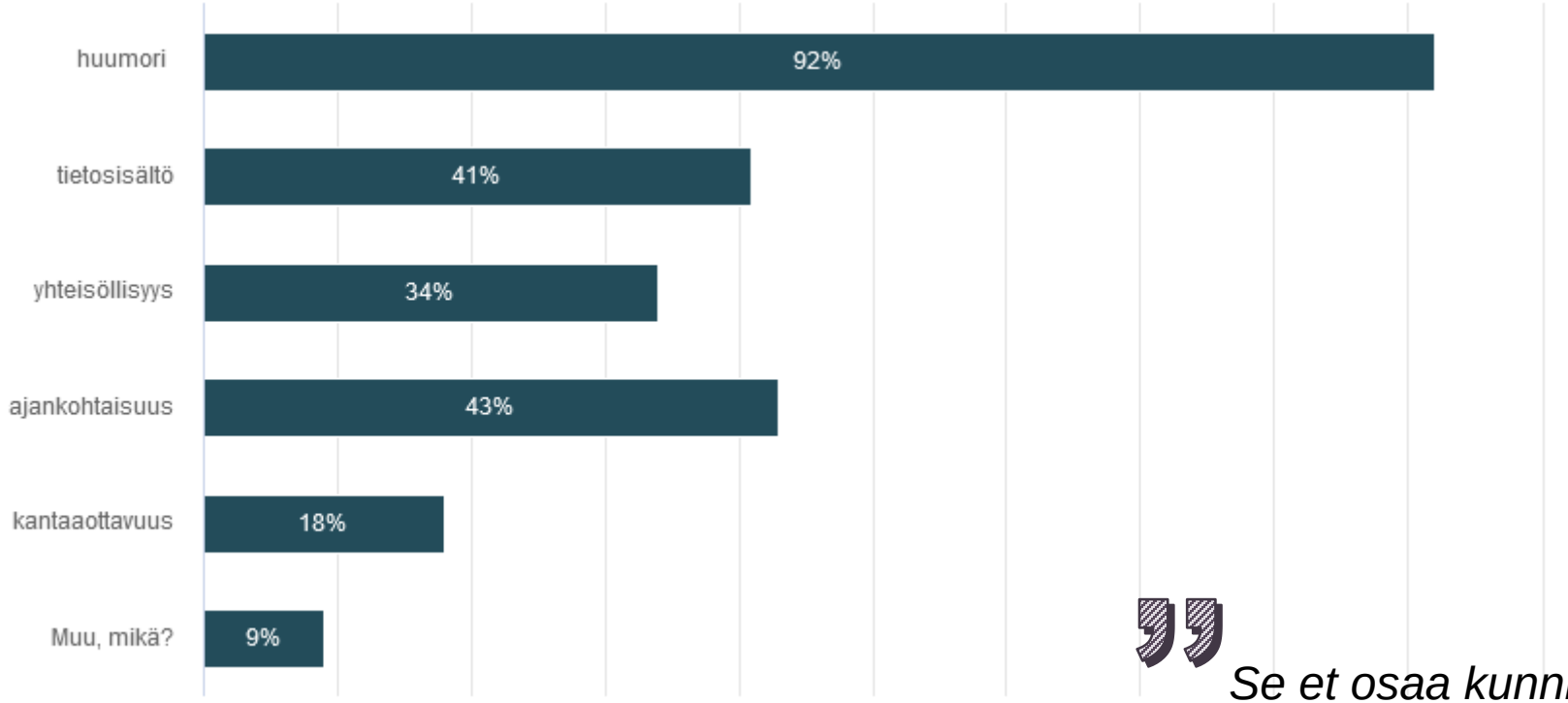

Se et osaa kunnioittaa muita internetissä ettei olisi mitään nettikiusaamista. Käyttäytyy ihan asiallisesti.

> *Vähän riippuu omasta tunteesta ja mielialasta. Useimmiten se on kuitenkin pelit ja erilaiset tiede-faktat.*

Mitkä aiheet kiinnostavat

SOMESSA TAI MUUALLA

Pelaaminen ja pelit	381	*Minecraft*
Urheilu (ja yksittäiset lajit)	262	*laskettelu, frisbeegolf*
Meemit ja huumori	260	*sis. haasteet*
Anime*	211	
Yhteiskunta	193	*uutiset, aktivismi*, historia*
Jalkapallo*	168	
Musiikki	135	*k-pop*
Kaverit ja arki	117	
Muoti ja kauneus	110	
Sarjat ja elokuvat	85	*k-drama*
Kirjat ja kirjoittaminen	80	*manga*
Eläimet	80	
Taide	74	*piirtäminen*
Autot ja moottoriurheilu	72	
Tiede ja tieto	71	
Julkkikset ja sisällöntuottajat	70	
Ruoka	70	
Kulttuuri	67	*trendaavat aiheet*
Koripallo	52	
Hevoset ja ratsastus	50	
Jääkiekko	47	
Tanssi	43	
Terveys	38	*treenivinkit*
Mopot	35	
Kauhu	27	
Luonto	27	
Käsityöt	26	
Ohjelmistot ja laitteet	26	
True crime	17	
HLTBIQ+	13	

”

Venäjä-Ukraina tilanne, luontokuvaus, urheilu, sotapolitiikka, pelit

Eniten ehkä jos joku samaistuu samaan asiaan kanssani tai huumori

K-pop, bl sarjat ja K-draamat, animet, pelivideoiden katsominen erityisesti kauhupelit ja Minecraft ja aasialainen kulttuuri

Jalkapallo, kesä ja kaverit

aktivismi (kehopositiivisuus, feminismi yms.), meikki ja meikkaaminen, piirtäminen, kirjoittaminen ja kirjallisuus, spirituaalisuus, asuntoautossa eläminen, noituus, uskonto, ruoka ja kokkaaminen

Taide, urheilu, musiikki ja elämä (esim.seuraan eri sisällöntuottajia jotka kertovat omasta elämästä)

Lähinnä kauhu, jännitys, komedia, rikokset, pitää olla jotakin kiinnostavaa, jotta jaksaa keskittyä. Toki iso osa ihmisistä voi jaksaa keskittyä tylsempäänkin asiaan

Jalkapallo, ratsastus, hiihto eli oikeastaan urheilu ja myös maailman/Suomen uutiset

Kirjavinkissä olisi hyvä olla:

Ei ainakaan kukkahattutätiä juontamassa kirjavinkkiä

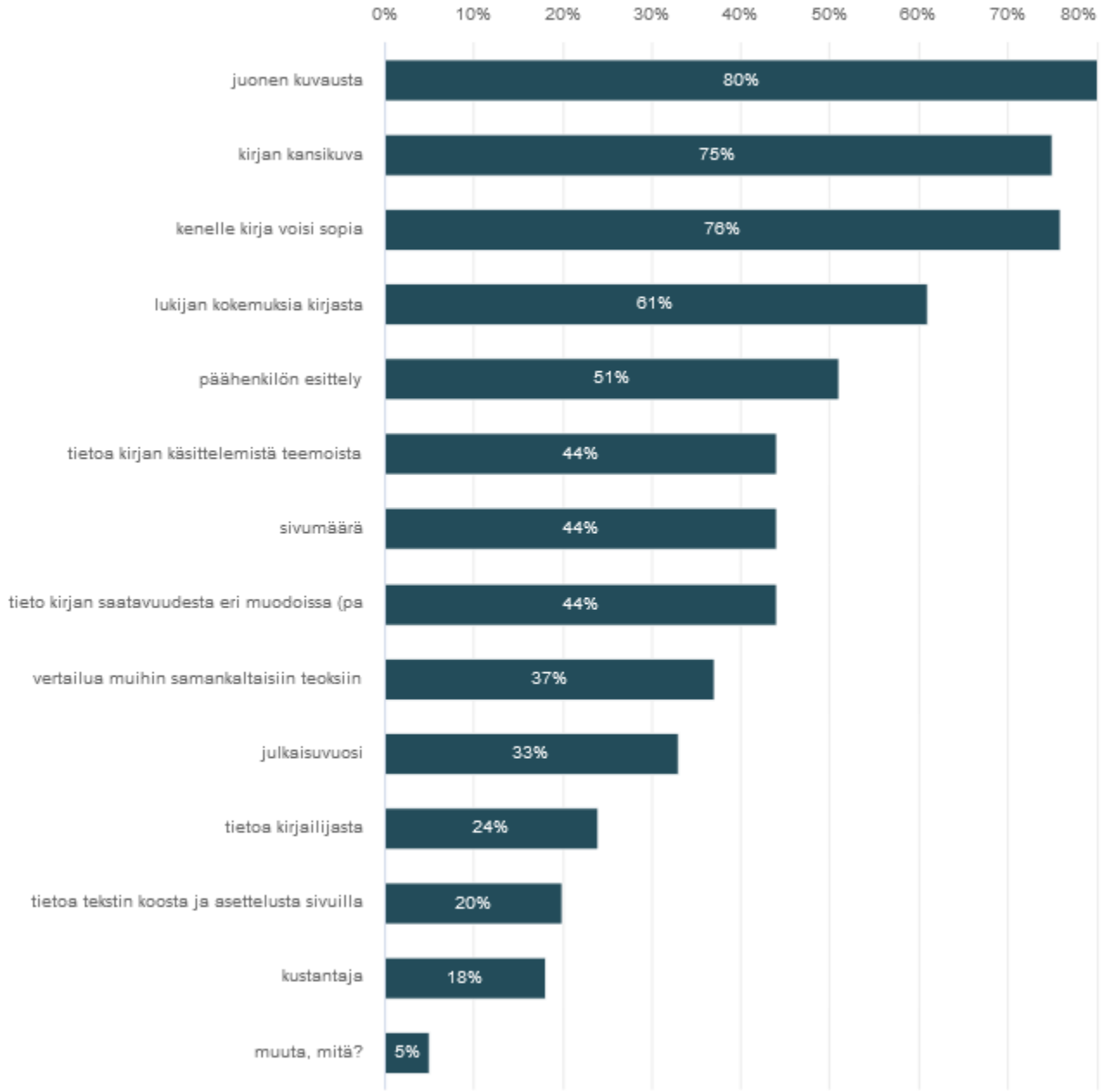

Millainen vinkki saisi kiinnostumaan kirjasta?

- Lyhyt/ei liian pitkä video
  - joka on ytimekäs / napakka / kompakti
  - jossa kerrotaan kirjasta (juoni, sivumäärä, lukijan mielipide)
  - joka on selkeä ja kertoo kirjasta, mutta jättää sen jännään kohtaan
  - (TikTokissa)

Mielestäni vinkin pitää olla kattava, mutta ei niin pitkä, että se vastaa kirjan itsensä lukemista.

Lyhyt vinkki videolla, jossa on vähän jotain erikoista, kuten huumoria.

Että miten se kirja voi auttaa mua oikeessa elämässä.

Kun kerrotaan omasta lukukokemuksesta ja siitä, miten lukeminen parantaa arkea.

Lyhyt video, jossa mielenkiintoinen juonen kuvaus. Siinä tulisi myös kertoa minkä ikäisille kirja on suunnattu ja miksi esittelijä itse piti kirjasta. Etsin tiktokista välillä kirjavinkkaus videoita ja olen sieltä parikin kirjaa lisännyt kirjalistalleni.

Esim joku mun tapanen ihminen on lukenu sen [kirjan] ja tykänny nii sit mäki todennäkösesti tuun [tykkäämään]. Olen lukenut jo yli 10 kirjaa, mitkä olen löytänyt somen kautta!

Kun kuulee, mitä kirja käsittelee ja kun kuulee lisää itse kirjailijasta ja jos kirjan kirjoituksen takana on jonkin suurempi syy tai inspiraatio.

Vinkin olisi hyvä olla lyhyt ja ytimekäs. Ei turhaa jaarittelua jotta asian tärkeimmät kohdat jäisi mieleen. Kuvat tietenkin tuovat aina parempaa ymmärrystä kirjan tyylistä. En ole [kiinnostunut kirjasta somejutun/kirjavinkin perusteella],mutta opettajani ja kaverini suosituksista olen. :)

Lyhyt tiktokvideo, johon on sisällytetty vinkkaus. Ei liian selkeä vinkkaus vaan vähän sellainen, että se sisältyy videoon, jossa puhutaan muustakin. Minä kiinnostuisin siitä vähän niinkun huomaamatta.

Olen joskus kokeillut kirjaa sukulaiseni vinkkaamana, enkä kadu sitä.

Jokin pätkä kirjassa olevasta kiinnostavasta kohdasta olisi kiva. Kohta ei saa olla kiinnostavimmasta päästä, jos muu kirjasta sattuu olemaan tylsempi. Kohdeyleisö kannattaa miettiä tarkkaan.

Pidän vinkeistä, joissa kerrotaan kirjasta kuin omasta kokemuksesta ja sitten kerrotaan että se olikin kirja. Ei liian pitkiä, itse pidän lyhyistä vinkkauksista, noin 1-5 min. Vinkkaukset, joissa on monta kirjaa ovat kivoja, sillä niistä voi valita mieluisimman.

Minut voisi saada kiinnostumaan kuvilla tai lyhyillä teksteillä. Olen kiinnostunut kirjasta, kun kouluun tuli kirjavinkkaaja ja kun julkkis laittoi instagramiin postauksen, jossa hän esitteli kirjaa.